

Niclis i Thaby oc Pæther Smidher. Til thessens breffs mere wisso oc stadhfestilse tha hænggiom wij for:de biscop Andris oc Niclis Ærengyslason riddare war incigle a aldra wara wæghna for thetta breff, som screffuat oc giffuit ær aar dagh oc stadh, som for sakt ær.

På frånsidan: Vpa Veltista.

Sigillen: N. 1. Biskopens med omskr.: SECRETUM ANDREE EPI . . .; N. 2. Klufven sköld under hjelm med omskr.: S. NICHOLAI ERINGISLAS' MILIT.

1744.

1413 d. 3 Juli.

Skara.

Bryniulf, biskop i Skara, riddaren Gustaf Magnusson, lagman i Vestergötland, m. fl. fälla räfstetingsdom, hvarigenom Rödån, ifrån Vettern till Björnhults skog, i Daretorps (nu i Brandstorps) socken tillförsäkras Vadstena kloster.

Orig. på perg. i Sv. Riksark.

Wi Bryniulff, meth Gudz nadh biscop i Scara, Gøtzstaff Magnusson riddere oc laghman i Westragötland, twa aff capitulo oc sex riddara oc swena meth oss bekenomps meth thesso waro opno brefwe at tha wi reffstathing hiollom i Scara, vppa wars kæra herra konungx Erikx wegna, meth almoghanom aff Wartoptaheredh, tha kærdhe Eskil Dyekn, Watzstena closters syssloman, vppa halfwa ana i Rødha i Darrathorp sokn liggiande, thet hon war olaghlica hæfdhat fran Watzstena clostre oc fran Biærnholte, som clostreno tilhøre. Oc epter thet at ey war breff eller beuisning fore oss oc ey skøtz vppa nokre bætre beuisning æn tha for oss war, tha epter thy som oss thykte ræt oc skælliet wara oc epter thy, som laghin vtuisa, tha til dæmndom wi fornempda Watzstena clostre the for:da halfwa ana i Rødha wt fran siøn Wætur oc sidhan swa langt vp at aanne, som Biærnholta skogher vtuisar, ohindratha at behalla epter thenna dagh vidh hwars manz xl march, som thet hindrar eller a talar, for konunx domen oc sex march for lagmanzdomen. Scriptum Scaris, anno Domini mcdxiiij, crastino visitacionis beate virginis gloriose, nostris sub sigillis.

På frånsidan: Litera judicialis super piscatura in Rødha. Vesgocia, Wartopta herad.

Sigillen: N. 1. Se N. 227,1; N. 2 saknas.

1745.

1413 d. 4 Juli.

Strengnäs.

Riddaren Nils Bosson anslår till erkedjeknedömet i Strengnäs domkyrka, såsom själaggift för sig, sin hustru Ingeborg Ragvaldsdotter m. fl., jord inom åtskilliga socknar, nämligen Kjula, Eskilstuna, Dunker, Blacksta, Bettna, Husby, Vadsbro, Vingåker, Viby och Vallby.

Orig. på perg. i Sv. Riksark.

Alla thetta breff høra æller see helsar jac Niclis Boson riddare kärligha meth Gudhi. Mædh thæssø nærwarandhe breffue kænneis jac oppenbara at jac meth radhe oc godhom wilia minna bwrna frændha oc wina oc wærdhogx faders

oc herra biscop Andrissa i Strængenæs oc altz capituli ther sama stadz haffuer aff enne prouento i Strængenæs domkirkio funderat oc giort eet ærchedyæknsdøme aff mino oc minna husfrw godze, Ingeburgha Ragwaldss dotter, Gudh hænnæ siæl haffui, hulkit godz jac ther til lagt haffuer, Gudhi til hedhers oc the hælgho kirkio til størkilse oc bestandilse oc minne oc minna husfrw Ingeburgha oc wara forældra oc æpterkomandha siælom til æwerdeliken hugnat oc aminnilse, til holkit for:da ærchedyæknsdøme thæssen godz scula liggia, som hær æpter næmpnas, først aff Aspasta prouento i sama by Aspasta tyo ørtughaland jordh, i Kylistom eet halfft øres land jordh, i Aelghawi oc Wi eet halfft markland oc tw pæningx land iordh, i Glædhistom eet halfft marklandh jordh; thæssom æra i Kiwla sokn; i Diwrastom i Æskilstwna sokn siæx øres land oc tw ørtughaland iordh, i Rørdhe i Dwnkker sokn fæm øra land oc tw ørtugha land jordh, sidhan i Wp-pundhe i Fyriby i Blaxta sokn eet markland iordh, i Grytom i samw sokn tyo ørtugha land iordh, i Biwdhby i samw sokn fæm ørtugha land jordh, i Kwlastom eet ørtugha land jordh, i Alaspangom i Beethna sokn siw ørtugha land oc eet halfft ørtugha land jordh, meth thorpeno, i Bærghom i Hosaby sokn tw ørtugha land oc fyra pæningx land iordh, i Wadzbro sokn i Wretom fyra ørtugha land jordh, i Bærghom i samw sokn tijo ørtugha land jordh, swa i thorpeno som i bynom, i Aby i Wikingaker sokn siw ørtughaland iordh oc swa i torpomen som i bynom; sidhan æpter herra Sigga Magnusson oc hans husfrw Ramborgho eet markland iordh i samma by Wadzbro, som skipt war aff Askø, i Skiællawik sokn i Østergøtlande, i Wallatrædholm siw ørtugha land iordh, i Aby i Swderspanghom i Wikingakers sokn fæm øres land iordh meth qwærenne oc thorpomen; sidhan i Skædhwi i Wicby sokn i Nærike fæm attunga jordh, meth thorpomen thær wndher liggia, oc i Lydhaby siw ørtugha land iordh i sama sokn; sidhan i Kwlistom i Walby sokn widh Torsarghe æliffuo ørtuga landh iordh, sidhan tw thorp Hønsisthorp oc Suthergirdhe. Item scal liggia til thet for:de ærchedyæknsdømit thænna godz, som hær æpter næmpnas, hulkin godz Magnus Finwitsson, minne ælskelighe husfrw Ingeburgha fadhers brodher, før haffde lagt til enne prebendo i Strængenæs domkirkia, swa som ær Holmby i Wanssø sokn tholff øres land iordh, i Laghnø i sama sokn siæx øres land jordh, i Hælgharnom i Halgharna sokn siæx øres land iordh, i Alby i Wardhunghe sokn eet markland jordh meth threm thorpom. Framdelis lægger jac nw til sama ærchedyæknsdømit i Strængenæs domkirkio aff mit eghit eet marklandh jordh i Axby i Jædher sokn oc i Hamarstom i Dyllanæs sokn atta ørtugha land iordh oc hwndradha mark redha pæningha innan eet aar betalandhe, thær man godz mædh kopa scal til for:da ærchedyæknsdømit, mædh swa forskælom at jac scal i mina liiffdagha ræt haffua thær til presentera, swa opta som thet løst wardher, en aff minne slækt, som thær til fallen ær, æller oc en annan godhan klærk, som swænsker ær oc thær til ær fallen, oc æpter mina liiffdagha scal min ælzte son thæn sama ræt haffua at presentera til for:da ærchedyæknsdømit. Ær thet oc swa at han eig til ær, tha scal min ælzta dotter thæn sama ræt haffua. Ware thet oc swa at min barn ey finnas, tha scal en aff minom næsta ærffwingiom, som ær fødder at mit fædherne oc mødherne slækt oc ey wthan ætte gaa, thæn sama ræt for:da haffua at presentera. Framdelis ware thet swa at enghen finz aff thæssom minom

ærffwingiom, som forscreffuat star, som Gudh forbiudhe, tha wil jac at aller min rætter til at presentera fulkomlika oc allaledhis som jac i mina liiffdagha oc mine forscrepne arffua behaldom oc ¹⁾ haffwm hafft, scal ganzklika ganga in til biscopen i Strængenæs oc til hans capitulum, swa opta som thet løst wardher, meth sama ræt oc makt, som jac siælf fuer haffdhe oc mine forscrepne arffua. Item scal for:de ærchedyækn lata thre mæssor hwariu wiku til domen at haldha æpte thy gambla breffuen wtwisar, som thær oppa før giffuin æra. Framdelis loffuar jac for:de Niclis Boosson oc bindher jac thær til mina arffua æpter mik aal thæssen forscrepna stykke fast och stadhugh haldha biscopenom i Strængenæs oc hans capitulo, wthan alt argt, widher sannynndh oc godha troo. Til alla thæssas fornæmpda ærendha fulbordhan, fulkompan oc framførsil hænger jac mit incigle fore thetta breff oc bedhis jac ærlix manz mins magx, herra Swarta Jønissa riddare incigle oc ærligha oc wælborna manna incigle, swa som æra herra Bæynct Steensson, min brodhersson, herra Niclissa Ærengyslasson, laghman i Swdermannalandhe, herra Laurinssa Wlffsson oc herra Niclissa Gøstaffsson, riddara, oc ther mædher Knwt Bæynctsson, Pædhar Finwitsson oc Mathes Ødhgijslasson, knapa, til witnisbyrd fore thetta breff, hulghen nær oc offuer waro thæn tiidh thetta stadhgat oc giort war i Strængenæs, arom æpter Gudhz byrd thusande fyrahwndradhe oppa trættonde aret, feria tertia infra octauas visitacionis beate Marie virginis gloriose.

På frånsidan, med senare hand: Litere foundationis erchiediaconatus Strengnensis.

Sigillen: N. 1. Se N. 312,1; N. 2 saknas; N. 3. Delad sköld med omskr.: s. BENEDIC . . . ENONIS MILITIS; N. 4 och 5 saknas; N. 6. Se N. 170,1; N. 7. Se N. 522,4; N. 8. En sjuuddig stjerna i sköld under hjälm med utplånad omskrift; N. 9. Se N. 631,3.

Handlingen finnes ock intagen i en den 12 Mars 1462 utfärdad vidimation af Petrus Bondonis, notarius publicus och prest i Strengnäs stift.

1746.

1413 d. 5 Juli.

Strengnäs.

Jakob Johansson, kanik i Strengnäs och kyrkoprest i Jäder, afträder å sin kyrkas vägnar jord i Järshammar i Öja socken till riddaren Laurens Ulfsson i utbyte mot hvad denne egt i Torsa . . .

Afskr. i L. Sparres kopiebok (»J. 7») fol. 75 v. 76.

Alla the thetta breff höra eller see helsar iach Jacob Joanson, kaneker i Strängenäs och kirkiopræster i Jädher, kärligha medh Gudh. Kännes iach medh thesso mino närvarendes opno brefwe mik hafva giort et winligit skipte medh erlighom manne herra Laurensse Vlfsson riddere i suå måtto at han hafwer mino kirkio Jädher . . . oplåtit sin tomtöre och alle andra ägho sini, sum han här til hafft hafuer i Torsa . . . medh alle ræthet, som han ther till hafde, och iac hafwer honom thärföre medh mins nådhughes her biskops Andersa rådhe och samtyeckio vnt och oplåtit thet goz, som min för:de Jäders kirkia här til hafuer hafft i Järshambre i Öyobo sokn, medh allom tillaghom, i wåto och thorro, närby och fiärre, engo vndantagno, oc tilegnar jac thet for:da gooz i Järshambre för:da

¹⁾ Upprepadt genom felskrifning.